

Školní vzdělávací program

pro základní vzdělávání

MONTESSORI CESTOU ZA ALEJÍ

Platnost od 1. 9. 2022

1. Identifikační údaje

Název školy: Základní škola, Uherské Hradiště, Za Alejí 1072, příspěvková organizace
Adresa školy: Za Alejí 1072, 686 06 Uherské Hradiště
Jméno ředitele: Mgr. Vratislav Brokl

Název školního vzdělávacího programu: Montessori cestou Za Alejí

Kontakty

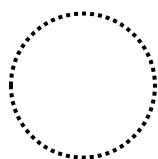
Telefon: + 420 572 432 900
Email: info@zszaaleji.cz **WEB:** www.zsaaaleji.cz
IČO: 704 36 177 **DIČ:** CZ704 36 177
IZO školy: 102 743 118
Právní forma: příspěvková organizace

Zřizovatel školy: Město Uherské Hradiště
Adresa: Masarykovo náměstí 19, 686 70 Uherské Hradiště
IČO: 00 291 471
Telefon: + 420 572 525 111
Email: meu@mesto-uh.cz **WEB:** www.mesto-uh.cz

Školní vzdělávací program je vytvořen v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání.

Školní vzdělávací program byl projednán školskou radou dne 31.7.2022.

Platnost dokumentu: od 1. září 2022

razítko školy

.....

ředitel školy

OBSAH

1. Identifikační údaje	1
2. Charakteristika školy	3
2.1. Stručná charakteristika školy	3
2.1.1. Montessori vzdělávání je součástí Základní školy Za Alejí	3
2.2. Charakteristika pedagogického sboru	4
2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce	4
2.4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty	5
2.5. Součásti školy	6
3. Charakteristika ŠVP pro Montessori vzdělávání.....	7
3.1. Zaměření školy - Montessori vzdělávání	7
3.2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí.....	8
3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných.....	12
3.5. Začlenění průřezových témat.....	15
Osobnostní a sociální výchova	15
Environmentální výchova	16
4. Učební plán.....	18
4.1. Tabulace učebního plánu pro Montessori vzdělávání	18
4.2. Poznámky k učebnímu plánu	18
5. Učební osnovy 1. stupeň	19
5.1. Název vyučovacího předmětu	19
5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Klíč od světa	19
5.2.1. Obsahové vymezení předmětu	19
5.2.2. Organizační vymezení předmětu	19
5.2.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Klíč od světa	21
5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klíč od světa	22
ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	22
ANGLICKÝ JAZYK	27
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	31
INFORMATIKA.....	35
ČLOVĚK A JEHO SVĚT.....	36
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	41
HUDEBNÍ VÝCHOVA.....	43
VÝTVARNÁ VÝCHOVA	45
TĚLESNÁ VÝCHOVA.....	48
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků	50
6.1. Způsob hodnocení v Montessori třídách	50
6.1.1. Záznamy o školní práci a postupu žáků.....	51
6.1.2. Vysvědčení.....	51
6.2. Kritéria hodnocení.....	51

2. Charakteristika školy

2.1. Stručná charakteristika školy

Základní škola, Uherské Hradiště, Za Alejí 1072, příspěvková organizace, je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na 1. stupni se zpravidla otvírají dvě paralelní třídy, na 2. stupni jsou zpravidla 2 až 3 třídy v ročníku. Třídy se naplňují nejvýše do 30 žáků. Na prvním stupni fungují také věkově smíšené Montessori třídy. V prvním trojročí se vzdělávají žáci prvního, druhého a třetího ročníku, ve druhém dvojročí pak čtvrtého a pátého. Kapacita těchto tříd je 120 žáků.

Maximální kapacita školy je 627 žáků, školní družiny 160, školního klubu 160 žáků a kapacita školní jídelny 550 jídel. Škola je spádovou oblastí pro západní část města, především pro sídliště Štěpnice, Mojmir a Stará Tenice s přilehlými ulicemi. Od 2. stupně se stává spádovou také pro místní čtvrť Uherské Hradiště – Jarošov.

Základní škola byla otevřena v roce 1975 a nachází se na sídlišti Štěpnice. Leží v klidové zóně na okraji Uherského Hradiště v těsné blízkosti řeky Moravy a Kunovského lesa. Pro většinu žáků je dostupná především pěšky, z městské části Jarošov se žáci dopravují městskou dopravou, popřípadě školními autobusy.

Školu tvoří tři bezbariérové pavilony a dvě venkovní atria, která umožňují přímou výuku žáků, relaxaci o přestávkách, společná setkávání, oslavy.

Vybavení tříd a učeben odpovídá současným požadavkům na kvalitní výuku. Škola disponuje odbornými moderně vybavenými učebnami pro předměty fyzika, chemie, přírodopis, zeměpis. Dále jsou ve škole plně vytížené počítačové učebny, učebna pro videokonferenci a knihovna. Hojně se využívá také cvičná kuchyňka, technické dílny, keramická dílna, výtvarná učebna, učebna pro hudební výchovu. Velkou devizou je plavecký bazén přímo ve škole a velká tělocvična. V těsné blízkosti školy je Sportovní areál Mojmir se třemi hřišti, workoutovým a dětským koutkem.

2.1.1. Montessori vzdělávání je součástí Základní školy Za Alejí

Celá oblast Montessori vzdělávání je pevně včleněna do struktury Základní školy Za Alejí Uherské Hradiště. Učebny se nachází v hlavním pavilonu školy a jsou volně dostupné pro všechny osoby, které se pohybují ve škole.

Pedagogové spolupracují v rámci školy na všech akcích a projektech. Jsou členy metodického sdružení pro 1. stupeň, vzájemně se inspirují a spolupracují s pedagogy souběžných ročníků.

Žáci v Montessori třídách se vzdělávají od 1. do 5. ročníku. Od 6. ročníku se začleňují do běžných tříd bez Montessori vzdělávání. Během docházky na první stupeň se účastní všech školních akcí, projektů a tematické výuky, využívají odborné učebny a další prostory školy,

spolupracují s odpovídajícími ročníky, a to především před přestupem na 2. stupeň. Žáci navštěvují školní družinu a kroužky, využívají školní jídelnu.

2.2. Charakteristika pedagogického sboru

Všichni učitelé mají vysokoškolské vzdělání a výuka většiny předmětů probíhá aprobovaně. Na naší škole je zřízeno školní poradenské pracoviště (ŠPP), jež tvoří speciální pedagog, psycholog, výchovný poradce, metodik prevence a zástupce vedení školy. Školní poradenské pracoviště (dále jen ŠPP) poskytuje bezplatně poradenské služby žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům. Cílem je zkvalitnit klima školy a poskytovat pomoc při zvládnutí a řešení výchovných, vztahových a výukových potíží. Zabývá se následujícími pedagogicko-psychologickými činnostmi:

- péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami,
- poskytování poradenských a konzultačních služeb ze speciálně pedagogické a psychologické oblasti,
- poskytnutí krizové intervence dítěti, které se ocitne v psychicky mimořádně náročné situaci,
- práce v oblasti prevence sociálně – patologických jevů,
- práce s třídními kolektivy,
- spolupráce s ostatními poradenskými zařízeními,
- kariérové poradenství (poradenství v oblasti profesní orientace),
- řešení výchovných problémů ve spolupráci s rodiči.

2.3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Jedním z pilířů dlouhodobého rozvoje a směřování školy je funkční žákovský parlament. Je to prostor pro zapojení žáků do života školy. Podporuje zodpovědnost žáků za vlastní vzdělávání a umožňuje jim podílet se na chodu školy. Žákovský parlament je prostředkem pro přenos informací mezi všemi třídami, napomáhá spolupráci mezi ročníky, propojuje celou školu. Žáci se zde učí vzájemnému naslouchání, respektu, rozvíjí si komunikační a sociální dovednosti. Zástupci parlamentu se setkávají na pravidelných zasedáních, přednášejí návrhy a připomínky ke vzdělávacímu procesu, školnímu prostředí a vzájemnému soužití, navrhují a organizují celoškolské akce a projekty. Parlament předkládá podněty, otázky a návrhy vedení školy i učitelům. Od roku 2013 je žákovský parlament součástí celorepublikové sítě Škola pro demokracii, ve které je zapojeno 186 žákovských parlamentů. Naše škola je konzultačním centrem žákovských parlamentů pro celý Zlínský kraj. Žákovský parlament se pravidelně účastní akce „o dělájí školy pro demokracii? na půdě Senátu České republiky, kde představuje realizované projekty ostatním školám a veřejnosti.

Škola je dále zapojená do následujících dlouhodobých projektů:

- projekty ESF (Evropského sociálního fondu), které vyhlašuje MŠMT, konkrétně Šablony 3 – vzdělávací projekty,

- projekty IROP (Integrovaný regionální operační program), projekty zaměřené na infrastrukturu, ICT, přírodní vědy a jazyky,
- Erasmus+ - mezinárodní jazykové vzdělávací projekty,
- projekty spolupráce se středními školami, konkrétně s Gymnáziem Staré Město zaměřené na polytechnické vzdělávání žáků.

2.4. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Rodiče jsou informováni na webových stránkách, kde naleznou rozvrhy tříd, plány učiva a další aktuální informace. Žáci vydávají 5x během roku Školní zpravodaj (žakovský časopis o životě školy).

V průběhu školního roku probíhají tři třídní schůzky (září, listopad, duben) a v průběhu roku ještě tripartitní schůzka učitel – rodič – žák. Po vzájemné dohodě s učitelem mohou rodiče školu navštívit kdykoli. Rodiče jsou zváni na tradiční akce školy. Jsou to především:

- pravidelná školní akademie,
- den otevřených dveří Otevřená Zaalejka,
- Kavárna pro rodiče předškoláků,
- předškolácké Montessori kurzy
- vánoční jarmark,
- projektové dny,
- obhajoby absolventských prací,
- ranní setkávání,
- slavnost čtenářů, atd.

Spolupráce se Sdružením rodičů a přátel školy při ZŠ Za Alejí v Uherském Hradišti, z.s., je na dobré úrovni. SRPŠ má svůj výbor, který se pravidelně schází a společně s ředitelem školy konzultuje dlouhodobé záměry.

Škola také úzce spolupracuje se Spolkem Montessori Uherské Hradiště, z.s. Tento spolek sdružuje rodiče žáků v Montessori třídách a jeho posláním je všestranná pomoc při zabezpečení provozu tříd se vzdělávacím programem Montessori.

Spolupráce se školskou radou je vnímána velmi kladně. Rada se schází minimálně 2 x ročně a vyjadřuje se k dlouhodobým záměrům školy, rozpočtu a hospodaření školy, projednává změnu školního vzdělávacího programu, schvaluje výroční zprávu a změny ve školním řádu. Školskou radu tvoří 9 členů.

Učitelé na prvním stupni pravidelně rozvíjí spolupráci s mateřskými školami v Uherském Hradišti včetně tříd s Montessori pedagogikou. Připravují pro děti z MŠ a jejich rodiče návštěvy ve škole v odpoledních hodinách a také dopolední předškolácká setkání se žáky naší školy.

Úzká spolupráce je nastavena se Základní a mateřskou školou Jarošov, jejíž žáci nastupují na ZŠ Za Alejí na druhý stupeň. Probíhají adaptační pobyty pátých ročníků, kdy se třídy vzájemně

navštěvují na svých školách. V rámci ZŠ Za Alejí probíhají také výměnné pobyty žáků pátých ročníků, kdy se žáci Montessori tříd účastní výuky v běžných třídách a naopak.

Rovněž spolupráce se zřizovatelem a ostatními institucemi města a regionu je na velmi dobré úrovni. K dalším subjektům, které pravidelně naši žáci navštěvují a účastní se jejich akcí, patří např. Knihovna Bedřicha Beneše Buchlovana a její pobočky, Krajská pedagogicko-psychologická poradna v Uherském Hradišti, Středisko výchovné péče HELP, Hasičský záchranný sbor Uherské Hradiště, Centrum ekologické výchovy Trnka, Úřad práce, Dům dětí a mládeže Uherské Hradiště a řada dalších.

2.5. Součásti školy

Školní družina a školní klub

Činnost školní družiny a školního klubu je řízena ročním plánem, vlastním vzdělávacím programem a je propojena ve velké míře s prací žáků při vyučování. Vychovatelé se podíleli na tvorbě cílů ŠVP, program školní družiny a školního klubu vychází z těchto cílů, oblastí a výstupů ŠVP. Provoz družiny a klubu se řídí vlastním vnitřním řádem, který je součástí školního řádu.

Provozováním řady kroužků se sportovním, výtvarným a hudebním zaměřením nabízí škola volnočasové aktivity pro žáky. Kroužky jsou provozovány jako doplňková činnost, jsou organizovány vždy v pololetním cyklu a pro žáky školy jsou zřizovány za úplaty.

Školní jídelna

Školní jídelna a školní kuchyně se nacházejí v samostatném pavilónu. Školní jídelna nabízí denně výběr ze dvou jídel, žáci si objednávají oběd pomocí magnetického čipu. Kapacita školní jídelny je 550 strážníků. Provoz jídelny se řídí vlastním vnitřním řádem.

3. Charakteristika ŠVP pro Montessori vzdělávání

3.1. Zaměření školy - Montessori vzdělávání

„Cokoli postihne dítě, postihuje zároveň celé lidstvo, protože jsou to právě tajemná a citlivá zákoutí dětské duše, kde dochází k výchově, vzdělávání a růstu člověka.“

Marie Montessori

Na základní škole Za Alejí Uherské Hradiště jsou platné dva školní vzdělávací programy:

- Aktivita, tvořivost a spolupráce a
- Montessori cestou Za Alejí.

Školním vzdělávacím programem Montessori cestou Za Alejí se řídí pět tříd prvního stupně. Jde o vzdělávací program, který aplikuje pedagogický systém Marie Montessori. Klíčovou myšlenkou tohoto programu je orientace na osobnost dítěte – využití a rozvíjení jeho vnitřní motivace a individuálních schopností. Východiskem je předpoklad, že děti mají opravdový zájem a touhu poznat, naučit se a uplatnit nové znalosti v praxi. Důležitou cílovou složkou je sebepoznání – seznámení se se svými schopnostmi a možnostmi a tedy způsobilost stanovit a realizovat svůj další životní program. Dítě je v této koncepci vedeno ke studijní autonomii, samostatnosti, aktivní práci, svobodné volbě, odpovědnosti za svou volbu a za své jednání.

Neoddělitelnou součástí vzdělávání podle Marie Montessori je respekt k dítěti a dětství. Celý proces učení je podmíněn bezpečným prostředím, jež ve škole vytváří dospělé osoby společně s dětmi. Důležitým předpokladem je partnerská, efektivní komunikace založená právě na respektu a důvěře. Dítě si tak vytváří pozitivní hodnoty a vztah k lidem, ke světu i sobě samému. Při svém rozvoji a dospívání pak tyto hodnoty a postoje přenáší do života a je připraveno k celoživotnímu učení.

Vyučování je založeno na základních principech pedagogického systému Marie Montessori.

Připravené prostředí

Zahrnuje osobnost učitele, prostory a materiály, společnost.

- Učitel má v Montessori pedagogice roli průvodce dítěte. Jeho vztah a komunikace s dítětem jsou založeny na respektu a poznání.
- Prostor a materiál je v Montessori systému jedním z podstatných, na první pohled patrných symbolů. Aby mohlo dítě svobodně naplňovat dané vzdělávací cíle, musí mít připraveno prostředí a pomůcky ve vhodný čas a ve vhodném uspořádání. Vybavení třídy tak umožňuje dítěti pracovat jak na koberci, tak i v lavicích, a to individuálně nebo ve skupinách. Pomůcky jsou uloženy ve volně přístupných regálech v logicky uspořádaném celku.

- Společnost - děti se vzdělávají ve věkově smíšených třídách vždy v trojročí (první, druhý a třetí ročník) a dvojročí (čtvrtý a pátý ročník). Každý třídní kolektiv si vytváří vlastní pravidla soužití, která jsou respektována ve všech školních i mimoškolních aktivitách.

Svobodná volba

Žáci si mohou volit z nabídky činností, např. co, kdy, kde, s kým a jakým způsobem budou zpracovávat. Důležitou součástí svobodné volby je také zodpovědnost za splnění očekávaných výstupů podle předem stanovených kritérií a vlastního plánu.

Volný a přirozený pohyb

Pohyb je základní podmínkou intelektuálního růstu, který je dále závislý na vjemech z vnějšího světa. Během vlastní práce mají děti možnost volně se pohybovat po třídě a volit si místo pro svoje aktivity. Pohyb je nezbytným faktorem při fixaci získaných poznatků, například při práci s pomůckou, kdy se aktivují různé mozkové oblasti.

Práce s chybou

Chyba je v Montessori systému chápána jako běžný, přirozený jev v procesu učení. Je to užitečná součást řešení problémů, na kterou není nahlíženo negativně. Děti pracují s materiálem, který umožňuje vlastní kontrolu, vyhledání a nápravu chyb. Pro učitele je chyba ukazatelem další vzdělávací cesty dítěte. Dovednost samostatné kontroly, nalezení rozdílů a chyb je jednou z životních kompetencí.

3.2. Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí

K rozvoji klíčových kompetencí nepovede pouhé osvojení si určitého objemu informací, proto využíváme především metody aktivního učení, skupinové práce, kooperativní učení, projektové vyučování a interaktivní metody výuky. S pomocí prožitkové pedagogiky chceme žáky vést k žádoucím postojům a jejich upevnění, k rozvoji volných, hodnotových a postojevých stránek osobnosti, k budování sebedůvěry a integrity každého žáka.

Klíčové kompetence mají žákům pomáhat při získávání základu všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Níže uvádíme výchovné a vzdělávací strategie vedoucí k utváření klíčových kompetencí na úrovni školy doplněné o strategie v Montessori vzdělávání na škole.

KOMPETENCE K UČENÍ

- Umožňujeme žákům osvojit si strategii efektivního učení a motivujeme je pro celoživotní učení.
- Rozvíjíme čtenářskou gramotnost, klademe důraz na čtení s porozuměním, práci s textem a samostatné vyhledávání a kritické třídění informací z různých zdrojů.
- Vedeme žáky k sebehodnocení i vzájemnému hodnocení, které vede k dalšímu zdokonalení.
- Umožňujeme žákům prezentovat výsledky vlastní práce.
- Vytváříme vhodné situace, které posilují pozitivní vztah k učení.

KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMU

- Předkládáme a umožňujeme žákům vyhledávat problémové situace a navrhnout způsoby jejich řešení.
- Při řešení problémových situací vedeme žáky k tvořivému přístupu, logickému uvažování a spolupráci.
- Umožňujeme žákům, aby si své teoretické poznatky ověřili v praxi.
- Umožňujeme žákům postupné zdokonalování dovedností při řešení problémů.

KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ

- Vedeme žáky k všestranné a efektivní komunikaci se svým okolím.
- Učíme žáky vhodně obhajovat svůj vlastní názor a zároveň naslouchat a reflektovat odlišné názory.
- Využíváme přirozených situací k popisu, osvojení a aplikaci neverbálních způsobů komunikace.
- Umožňujeme žákům rozvíjet a využívat vlastní komunikační dovednosti různými prostředky a způsoby.
- Vedeme žáky ke kultivaci vlastních komunikačních dovedností, které pozitivně ovlivní jejich nejbližší okolí.

KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ

- Rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci vlastní a druhých.
- Používáme skupinovou práci žáků a vzájemnou pomoc nejen při učení.
- Vedeme žáky k uvědomování si svých schopností a k jejich kritickému posouzení v rámci kolektivu.
- Vedeme žáky k odmítavému postoji k tomu co, odporuje obecně platným hodnotám a pravidlům.
- Vedeme žáky k respektu a rozvoji dobrých mezilidských vztahů, péči o prostředí a budování vlastní sebeúcty.

KOMPETENCE OBČANSKÉ

- Vedeme žáky k úctě k druhým lidem i k sobě samému.
- Rozvíjíme u žáků empatii vedoucí k odmítání násilí fyzického i psychického.
- Vedeme žáky k zodpovědnosti za své chování, uplatňování vlastních práv a dodržování povinností.
- Společně se žáky stanovujeme pravidla chování.
- Vedeme žáky k respektu ke kulturním a společenským hodnotám.
- Žáky zapojujeme do projektů, kde se prakticky seznamují s kulturou jiných národů.

KOMPETENCE PRACOVNÍ

- Umožňujeme žákům poznávat a rozvíjet jejich schopnosti i reálné možnosti a uplatňovat získané vědomosti a dovednosti při profesní orientaci.
- Zařazujeme do výuky rozmanité praktické činnosti a nabízíme žákům dostatek možností pro rozvoj jejich manuální zručnosti.
- Vytváříme podmínky k poznávání různých povolání prostřednictvím návštěv provozoven a úřadů, exkurzí do různých firem či besed s rodiči o jejich povolání.

KOMPETENCE DIGITÁLNÍ

- Vedeme žáky k vhodnému využívání digitálních technologií ve výuce, v domácí přípravě i v běžných činnostech.
- Umožňujeme žákům, aby samostatně volili způsoby získávání dat a práce s nimi podle konkrétního zadání a účelu, v případě potřeby jim nabízíme vhodné zdroje, postupy a prostředky.
- Vedeme žáky k tomu, aby se vyjadřovali pomocí digitálních prostředků, k usnadnění a zefektivnění práce jim umožňujeme pravidelný kontakt s digitálními technologiemi.
- Při práci s digitálními technologiemi předcházíme situacím, které ohrožují bezpečnost a zdraví žáků, seznamujeme je s etickým jednáním a s riziky sdílení informací v digitálním prostředí.

3.3. Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Na škole působí psycholog a speciální pedagog, který pracuje s jednotlivými dětmi, provádí sociogramy tříd, vede rozhovory s rodiči i třídními učiteli.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a školní poradenské pracoviště.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce, speciálního pedagoga. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- S plánem pedagogické podpory seznámí třídní učitel žáka.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

- Struktura IVP, jeho vyhodnocování a další náležitosti vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb.
- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.

- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Vyučující IVP podepíše.
- S IVP třídní učitel seznámí žáka.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.
- K případným úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

3.4. Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka se podle vyhlášky č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo rodičů. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází z vyhlášky č. 27/2016 Sb. a ze závěrů vyšetření. Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a školní poradenské pracoviště.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- S plánem pedagogické podpory seznámí třídní učitel žáka.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu (IVP) mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické

podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.

- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přeřazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přeřazení do vyššího ročníku
- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

3.5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Jednotlivé tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč celým vzděláváním.

Tabulka průřezových témat pro 1. stupeň - Montessori vzdělávání

Průřezová témata se realizují začleněním do vzdělávacího předmětu **Klíč od světa (KOS)**, který je integrujícím předmětem pro všechny vzdělávací obory, viz kapitola 4. Učební plán.

Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Klíč od světa	Klíč od světa
Sebepoznání a sebepojetí	Klíč od světa	Klíč od světa
Seberegulace a sebeorganizace	Klíč od světa	Klíč od světa
Psychohygiena	Klíč od světa	Klíč od světa
Kreativita	Klíč od světa	Klíč od světa

Sociální rozvoj	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Poznávání lidí	Klíč od světa	Klíč od světa
Mezilidské vztahy	Klíč od světa	Klíč od světa
Komunikace	Klíč od světa	Klíč od světa
Kooperace a kompetice	Klíč od světa	Klíč od světa

Morální rozvoj	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Klíč od světa	Klíč od světa
Hodnoty, postoje, praktická etika	Klíč od světa	Klíč od světa

Výchova demokratického občana

	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Občanská společnost a škola	Klíč od světa	Klíč od světa
Občan, občanská společnost a stát	-	-
Formy participace občanů v politickém životě	-	-
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	-	-

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Klíč od světa	Klíč od světa
Objevujeme Evropu a svět	Klíč od světa	Klíč od světa
Jsme Evropané	-	-

Multikulturní výchova

	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Kulturní diference	-	-
Lidské vztahy	Klíč od světa	Klíč od světa
Etnický původ	-	Klíč od světa
Multikulturalita	-	-
Princip sociálního smíru a solidarity	-	-

Environmentální výchova

	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Ekosystémy	Klíč od světa	Klíč od světa
Základní podmínky života	Klíč od světa	Klíč od světa
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Klíč od světa	Klíč od světa
Vztah člověka k prostředí	Klíč od světa	Klíč od světa

Mediální výchova

	1. – 3. ročník	4. – 5. ročník
Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení	Klíč od světa	Klíč od světa
Interpretace vztahu mediálního sdělení a reality	-	-
Stavba mediálních sdělení	-	-
Vnímání autora mediálních sdělení	-	-
Fungování a vliv médií ve společnosti	-	-
Tvorba mediálního sdělení	-	-
Práce v realizačním týmu	-	-

Forma realizace průřezových témat :

- pravidelná výuka a realizace vzdělávacího obsahu všech vzdělávacích oborů,
- pravidelná třídní setkání na úvod dne,
- třídnické hodiny,
- tvorba třídních pravidel a zdvořilostní lekce,
- celoškolské ranní setkávání,
- zapojení do činnosti žákovského parlamentu,
- realizace velkých příběhů (viz vzdělávací obsah oboru Člověk a jeho svět),
- adaptační pobyty prvních a šestých ročníků, školní výlety, školy v přírodě,
- výměnné pobyty pátých ročníků před přechodem na 2. stupeň základního vzdělávání
- terénní vyučování,
- projektové dny celoškolské: den prevence, den dětí, den Země, vánoční jarmark, mezinárodní dny, dny zdravé výživy, sběr papíru,
- zapojení do projektu Erasmus,
- spolupráce se základní a mateřskou školou speciální,
- spolupráce s mateřskými školami,
- spolupráce se Základní uměleckou školou Uherské Hradiště – umělecké dopoledne,

- návštěvy různých institucí: Knihovna Bedřicha Beneše Buchovana, Přírodovědné centrum Trnka, Slovácké muzeum, galerie, Slovácké divadlo, Městská kina Uherské Hradiště, městská radnice,
- exkurze na kulturně a historicky důležitá místa v okolí: Památník Velké Moravy, Špitálky, historické centrum města,
- exkurze do podniků a provozů ve spolupráci s rodiči,
- návštěvy přírodovědně zajímavých míst v okolí: slepá ramena Moravy, Kunovský les, park Rochuz,
- třídění odpadu,
- využití prvků badatelské výuky,
- využívání výpočetní techniky,
- zapojení do soutěží a olympiád: Matematický klokan, výtvarné soutěže, recitační přehlídka, plavecká přehlídka,
- diskuze a miniprojekty v souvislosti s aktuálním společenským děním,
- diskuze a miniprojekty ke státním svátkům a významným dnům,
- pravidelné vstupy školního psychologa,
- přispívání do školního časopisu.

4. Učební plán

4.1. Tabulace učebního plánu pro Montessori vzdělávání

Vyučovací předmět	Vzdělávací oblast	Vzdělávací obor	Ročník					*MČD	*DČD	*CČD
			1.	2.	3.	4.	5.			
KLÍČ OD SVĚTA	Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	8	8	8	8	8	33	7	40
		Cizí jazyk	1	1	3	3	3	9	2	11
	Matematika a její aplikace	Matematika a její aplikace	5	5	5	4	5	20	4	24
	Informatika	Informatika	-	-	-	1	1	2	0	2
	Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1	2	3	4	4	11	3	14
	Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	1	1	1	1	1	5	0	5
	Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	0	5
		Výtvarná výchova	1	2	2	1	1	7	0	7
	Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	0	10
	Celková časová dotace			20	22	25	25	26	102	16

*MČD – minimální časová dotace

DČD – disponibilní časová dotace

CČD – celková časová dotace

4.2. Poznámky k učebnímu plánu

- Vyučovací předmět Klíč od světa je integrovaný vyučovací předmět tvořený vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a z vybraných tematických okruhů průřezových témat.
- V rámci tohoto předmětu budou naplňovány všechny výstupy ze všech vzdělávacích oborů a vybraných tematických okruhů průřezových témat.
- Celková časová dotace je 118 hodin týdně během prvního stupně.
- Organizace výuky je podrobně popsána v kapitole 5.2.2. Organizační vymezení předmětu.

5. Učební osnovy 1. stupeň

5.1. Název vyučovacího předmětu

KLÍČ OD SVĚTA (KOS)

„Děti se mají vychovávat tak, aby se později nevělely smutně životem a aby nenechaly všechny poklady a krásy světa shnit jen proto, že by k nim nenalezly klíč.“

Antoine de Saint-Exupéry

Vyučovací předmět Klíč od světa naplňuje myšlenku přirozeného, širokého vzdělávání, které nabízí žákům možnost poznávat různé oblasti lidského života.

5.2. Charakteristika vyučovacího předmětu Klíč od světa

5.2.1. Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Klíč od světa je tvořen vzdělávacím obsahem oborů Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Matematika a její aplikace, Informatika, Člověk a jeho svět, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Tělesná výchova, Člověk a svět práce a z vybraných tematických okruhů průřezových témat.

Časové vymezení předmětu

1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
20	22	25	25	26

5.2.2. Organizační vymezení předmětu

- Vzdělávací činnost během dne probíhá v jednom nebo více časových blocích včetně přestávek na odpočinek a relaxaci. Žáci se během bloku účastní ukázek práce s novými pomůckami či objasnění nového učiva. Pracují individuálně, ve dvojicích nebo skupinách. Těžiště činnosti žáka je ve vlastním výběru aktivit pro daný den s ohledem na týdenní plán a aktuální dosaženou úroveň očekávaných výstupů. Nedílnou součástí je také procvičování a ověřování znalostí.
- Vzdělávací obory, z nich je tvořen vzdělávací předmět Klíč od světa, a vzdělávací aktivity s ním spojené nejsou vždy striktně časově odděleny, ale je možné se jim

věnovat během výukového bloku ve vhodném čase, který si může žák zvolit sám, nebo jej plánuje učitel.

- Vzdělávací obory, které jsou vázány na jiné učebny nebo pedagogy, mají své pevné místo v týdenním rozvrhu a jsou součástí integrovaného předmětu Klíč od světa.
- Důležitou součástí výuky je projektové vyučování. Projekty umožňují propojovat vzdělávací obory, využívat získané poznatky a zkušenosti k osvojení nových informací a dovedností, dosažení očekávaných výstupů a získání klíčových kompetencí. Žáci zpracovávají zadané téma s předem jasnými kritérii úspěchu. Samostatně vyhledávají informace, zkoumají různé možnosti, spolupracují ve skupině, prezentují vlastní práci. Přebírají iniciativu a zodpovědnost za své činnosti, učí se komunikovat, pracovat s různými zdroji, třídít a vyhodnocovat informace.
- Projekty zařazujeme nejen v jednotlivých smíšených třídách, ale také v rámci ročníků, trojročí nebo dvojročí, všech Montessori tříd, prvního stupně nebo celé školy.
- V rámci každé třídy se ráno žáci s učitelem scházejí v kruhu. Tato setkání umožňují připravit se na nový den ve škole, setkat se se všemi spolužáky, ujasnit a naplánovat si svoji práci na nadcházející den, vyřešit organizační záležitosti, sdílet svoje zážitky a zážitky ostatních spolužáků, řešit případné třídní problémy, reflektovat uplynulé období atd.
- Vzdělávací činnosti probíhají jak v budově školy, včetně odborných učeben, tak i v jiných institucích či exteriérech.
- Během výuky žáci používají názorné pomůcky z Montessori systému a další pomůcky vhodně zařazené ke konkrétnímu učivu. Tyto pomůcky umožňují žákům pronikat do daných témat prostřednictvím logických manipulačních činností ať už při vyvozování nebo procvičování učiva.
- Na pomůcky navazují pracovní listy, pracovní sešity nebo další aktivity. Vše je popsáno a shrnuto v celoročních přehledech učiva pro každý ročník. Podle přehledů učiva se žáci orientují, plánují činnosti a volí vhodné aktivity ať už samostatně, ve dvojicích nebo skupinách. Přehledy učiva mají žáci u sebe a mohou podle nich plánovat svoji denní, týdenní nebo dlouhodobější práci.
- Žáci si samostatně zaznamenávají svůj postup.
- Prostřednictvím pomůcek a přehledů učiva mají žáci možnost přiměřeně postupovat vlastním tempem a volit i hloubku daných témat. Je tak možné, že po osvojení předepsaného učiva a dosažení očekávaných výstupů žáci prohlubují svoje znalosti podle zájmu a individuálních předpokladů.

5.2.3. Výchovné a vzdělávací strategie předmětu Klíč od světa

- Při výuce využíváme principy Montessori pedagogiky (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- zařazujeme projektové a tematické vyučování a výuku v blocích (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- umožňujeme a podporujeme pravidelnou spolupráci žáků napříč ročníky v jedné třídě (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- rozvíjíme koncentraci a pozornost žáků izolováním obtížnosti jevů pro konkrétní práci (1, 4, 6),
- umožňujeme žákům pracovat vlastním tempem dle vlastního výběru v rámci daných možností a pravidel (1, 2, 3, 6, 7),
- podporujeme vlastní plánování žáků, využíváme celoroční přehledy učiva a vedeme žáky k vyhodnocení plánů (1, 2, 3, 4, 5, 6),
- propojujeme různé vzdělávací oblasti (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- nabízíme různé zdroje získávání poznatků a podporujeme u žáků schopnost zodpovědně se rozhodnout (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- rozvíjíme u žáků kritické myšlení (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- zařazujeme každodenní společné setkání se třídou jako prostor pro vzájemné sdílení, poznávání a diskuzi (2, 3, 4, 5),
- pečujeme o respektující vztah mezi dospělými osobami ve třídách a žáky i mezi žáky navzájem (3, 4, 5),
- účastníme se veškerých aktivit v rámci celé školy vedoucích k prohlubování obecně sdílených občanských postojů (3, 4, 5),
- využíváme prostředí školy k nábízení praktických dovedností žáků, např. kuchyňka, dílny, bazén, tělocvična, pozemky (1, 2, 6, 7),
- vedeme žáky k péči o prostředí a vybavení třídy (2, 3, 4, 5, 6),
- podporujeme u žáků samostatnost (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7),
- umožňujeme žákům využívat výpočetní techniku (1, 2, 6, 7).

VYSVĚTLIVKY:

1. Kompetence k učení
2. Kompetence k řešení problémů
3. Kompetence komunikativní
4. Kompetence sociální a personální
5. Kompetence občanské
6. Kompetence pracovní
7. Kompetence digitální

5.3. Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klíč od světa

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Klíč od světa je členěn podle vzdělávacích oborů, z jejichž vzdělávacího obsahu vznikl. Očekávané výstupy jsou formulovány z pozice žáka.

ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 1. ročník

- v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- rozumí mluveným pokynům přiměřené složitosti
- rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky
- píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky, napíše krátkou větu, kontroluje vlastní písemný projev
- čte slova a krátké věty v přiměřeném rozsahu
- seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti

UČIVO – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 1. ročník

- technika počátečního čtení
- naslouchání
- základní techniky mluveného projevu
- vyjadřování
- základní hygienické návyky při psaní
- technika psaní, psaní slov a krátkých vět podle obrázkové předlohy
- zvuková stránka jazyka: hlásky, výslovnost, modulace řeči
- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- práce s textem, např. logická posloupnost vět, vyhledání informace, převyprávění, převedení textu do grafické podoby

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 2. ročník

- čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- porozumí písemným pokynům přiměřené složitosti
- vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- porovnává významy slov, zvláště slova protikladná, souznačná a mnohoznačná, slova významem souřadná, nadřazená a podřazená
- odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě; ú/ů, párové souhlásky uprostřed a na konci slov
- rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- vyjmenuje slovní druhy, rozliší vybrané slovní druhy
- volí vhodný spojovací výraz mezi slovy a větami
- píše velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

UČIVO – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 2. ročník

- technika čtení
- naslouchání
- komunikační žánry (pozdrav, oslovení, omluva, poděkování)
- hygienické návyky při psaní, technika psaní
- žánry písemného projevu (adresa, pozdrav, dopis, popis)
- skladba (věta a souvětí)
- druhy vět
- abeceda
- tvrdé a měkké slabiky, slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě
- psaní ú/ů
- párové souhlásky uprostřed a na konci slov
- význam slov: slova protikladná, souznačná, mnohoznačná, nadřazená, podřazená, souřadná
- vybrané slovní druhy
- obecná a vlastní jména
- tvořivé činnosti s literárním textem

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 3. ročník

- **plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti**
- **užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves**
- **porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost**
- **vyhledá v jednoduchém textu slova příbuzná**
- **spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojky a jinými spojovacími výrazy**
- **rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění**
- **pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost**
- **volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích**
- **píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení**
- **kontroluje vlastní písemný projev**
- **rozlišuje slovní druhy v základním tvaru**
- **odůvodňuje a píše správně: i/y po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech a slovech příbuzných**
- **čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku**
- **pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností**

UČIVO – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 3. ročník

- technika čtení
- naslouchání
- hygienické návyky při psaní
- technika psaní; čitelný, přehledný projev
- žánry písemného projevu: adresa, vzkaz, dopis, popis, pozvánka, jednoduché tiskopisy, vypravování
- poslech literárních textů
- zážitkové čtení a naslouchání
- tvořivé činnosti s literárním textem
- základní literární pojmy
- skladba, základní skladební dvojice
- vyjmenovaná slova
- slovní druhy
- mluvnické kategorie podstatných jmen a sloves

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 4. ročník

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk
- posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá hlasovou zprávu
- sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti
- porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- rozlišuje ve slově kořen, předponovou a příponovou část
- odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slov a v koncovce podstatných jmen
- vyjadřuje své dojmy z četby
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozpozná základní skladební dvojici v úplné větě

UČIVO – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 4. ročník

- čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu, čtení jako zdroj informací
- naslouchání (zdvořilé, pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)
- komunikační žánry: vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování
- písemný projev – technika psaní (přehledný písemný projev, formální úprava textu)
- žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma
- stavba slova – kořen, předponová a příponová část
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov podstatných jmen
- skladba – věta jednoduchá a souvětí
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen)
- poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod
- základní literární pojmy – báseň, pohádka, bajka, povídka, spisovatel, čtenář, divadelní představení, herec, režisér, verš, rým, přirovnání

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 5. ročník

- čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- vyhledává základní skladební dvojici (podmět a přísudek) a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- zvládá základní příklady syntaktického pravopisu
- užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách uvnitř slov a v koncovce podstatných jmen
- píše správně i/y v koncovce přičestí minulého
- vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je
- volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma
- rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů
- při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

UČIVO - vzdělávací obor ČESKÝ JAZYK A LITERATURA, 5. ročník

- čtení – praktické čtení a věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)
- naslouchání – praktické naslouchání a věcné naslouchání
- mluvený projev – vyjadřování závislé na komunikační situaci
- komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování,
- písemný projev – technika psaní (čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu)
- žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav, omluvenka, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování
- slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov
- stavba slova - kořen, část předponová a příponová, koncovka, předpona a předložka
- tvarosloví – slovní druhy, tvary slov podstatných jmen, přídavných jmen, zájmen a číslovek

- skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice
- pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých, měkkých a přivlastňovacích) a syntaktického (shoda přísudku s podmětem)
- poslech literárních textů, zážitkové čtení a naslouchání, tvořivé činnosti s literárním textem, dramatizace, přímá řeč
- základní literární pojmy

ANGLICKÝ JAZYK

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 1. ročník

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu

UČIVO – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 1. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky,
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – představení, barvy, škola, hračky, zvířata na farmě, rodina, jídlo, Vánoce, karneval
- vazby: What is your name? How old are you? How are you?

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 2. ročník

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu

- **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení**
- **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**

UČIVO – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 2. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka
- základní výslovnostní návyky
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů
- tematické okruhy – počasí, zvířata v zahradě, dopravní prostředky, můj dům, pět smyslů, ježkův rok, lidské tělo, Velikonoce, recyklace, předložky in/on
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění), vazby: I'm, It's, There is, This is a, I've got, I can, I can't

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 3. ročník

- **rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně**
- **zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal**
- **rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu**
- **přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení**
- **píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy**

UČIVO – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 3. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem
- tematické okruhy – číslovky 1 - 20, dny v týdnu, měsíce, jídlo, hmyz a hmyzí

- maskování, oblečení, na pláži, venku, svátek matek, noc ohňů, koloběh vody, sloupcové grafy, předložky in/on
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění), vazby: There is, There are, I like, I don't like, I've got, This is my/your, I'm wearing, How many, My favourite

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 4. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

UČIVO – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 4. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných

tematických okruhů, práce se slovníkem

- tematické okruhy – abeceda, moje rodina, jídlo, ZOO, ve městě, záliby a koníčky, lidé v práci, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 5. ročník

POSLECH S POROZUMĚNÍM

- rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

MLUVENÍ

- zapojí se do jednoduchých rozhovorů
- sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

PSANÍ

- napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- vyplní osobní údaje do formuláře

UČIVO – vzdělávací obor ANGLICKÝ JAZYK, 5. ročník

- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky
- vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov
- slovní zásoba – základní slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných

tematických okruhů, práce se slovníkem

- tematické okruhy – abeceda, moje rodina, jídlo, ZOO, ve městě, záliby a koníčky, lidé v práci, počasí
- mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY - vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 1. ročník

- používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků
- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 20 bez přechodu 10
- užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje některé základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

UČIVO - vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 1. ročník

- přirozená čísla
- obor přirozených čísel do 20
- zápis čísla
- číselná osa
- základní útvary v rovině – čára, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh
- základní útvary v prostoru
- slovní úlohy
- číselné řady
- jednoduché slovní úlohy s operacemi sčítání a odčítání v oboru do 20

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 2. ročník

- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 100
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- orientuje se v čase
- porovnává velikost útvarů, měří, odhaduje a porovnává délku úseček
- rozezná, pojmenuje, vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

UČIVO – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 2. ročník

- přirozená čísla
- obor přirozených čísel do 100
- zápis čísla v desítkové soustavě
- číselná osa
- sčítání a odčítání do 100
- násobení a dělení čísly 1 – 5
- počítání se závorkami
- slovní úlohy
- číselné řady
- základní útvary v rovině – druhy čar, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh
- délka úsečky
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, koule, kužel, válec

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 3. ročník

- čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti
- provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly do 1 000
- písemně sčítá a odčítání v oboru do 1 000
- řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace
- orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času
- popisuje jednoduché závislosti z praktického života
- doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel
- popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa
- rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině
- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě

UČIVO – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 3. ročník

- přirozená čísla
- obor přirozených čísel do 1 000
- zápis čísla v desítkové soustavě
- číselná osa
- násobení a dělení čísly 0 – 10
- počítání se závorkami
- diagramy, grafy, tabulky
- základní útvary v rovině – přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnice, kruh
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, délka úsečky; jednotky délky a jejich převody
- osově souměrné útvary
- slovní úlohy
- číselné řady
- orientace v čase a časový řád

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 4. ročník

- **využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení**
- **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
- **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel do 1 000 000**
- **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel**
- **modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku**
- **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel**
- **vyhledává, sbírá a třídí data**
- **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**
- **provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času**
- **narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, kružnici)**
- **sestrojí kolmice**
- **sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**
- **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu**
- **řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy**

UČIVO – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 4. ročník

- přirozená čísla, obor přirozených čísel do 1 000 000
- zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa, teploměr, model,
- násobilka
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- písemné algoritmy početních operací
- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky
- jednotky hmotnosti, délky a času a jejich převody
- celá čísla
- zlomky
- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, čtyřúhelník, mnohoúhelník, kružnice, kruh
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec
- obvod obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, logické úlohy, prostorová představivost

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 5. ročník

- **provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel**
- **zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel**
- **řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel**
- **vyhledává, sbírá a třídí data**
- **čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy**
- **provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času**
- **narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce**
- **sestojí rovnoběžky a kolmice**
- **určí obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran**
- **určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu**
- **rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti**
- **řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky**
- **porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel**
- **přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, desetinná čísla sčítá, odčítá, zaokrouhluje**
- **porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose**

UČIVO – vzdělávací obor MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE, 5. ročník

- přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky, smíšené číslo
- násobilka
- vlastnosti početních operací s přirozenými čísly
- písemné algoritmy početních operací
- závislosti a jejich vlastnosti - diagramy, grafy, tabulky
- jednotky hmotnosti, délky a času a jejich převody
- základní útvary v rovině – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník,
- základní útvary v prostoru – kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec, hranol
- obvod a obsah obrazce
- vzájemná poloha dvou přímek v rovině
- osově souměrné útvary
- slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, logické úlohy, prostorová představivost

INFORMATIKA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor INFORMATIKA, 4. – 5. ročník

DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ

- **žák uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na základě dat**
- **popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji**
- **vyčte informace z daného modelu**

ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ

- **žák sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů**
- **popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení**
- **v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program; rozpozná opakující se vzory, používá opakování**
- **ověří správnost jím navrženého postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu**

INFORMAČNÍ SYSTÉMY

- **žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi**
- **pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data**

DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE

- **žák najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu**
- **propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí**
- **dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi**

UČIVO – vzdělávací obor INFORMATIKA, 4. - 5. ročník

- data, informace: sběr a záznam dat, hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů
- kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů a symbolů
- modelování: model jako zjednodušené znázornění skutečnosti
- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu
- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí;
- kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich; ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava
- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení; příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka;
- práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslovaný a nečíslovaný seznam, víceúrovňový seznam; tabulka a její struktura
- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel, spouštění, přepínání a ovládání aplikací; uložení dat, otevírání souborů
- počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat
- bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT 1.- 3.ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- začlení svou obec (město) do příslušného kraje a oblužného centra ČR, pozoruje a popisuje změny v nejbližším okolí, obci (městě)

LIDÉ KOLEM NÁS

- rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

- využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu

- **uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost**

ROZMANITOST PŘÍRODY

- **pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích**
- **roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě**
- **provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů**

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

- **uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví**
- **rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných**
- **chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek**
- **reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech**

UČIVO – vzdělávací obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT 1. – 3. ročník

- **Montessori velké příběhy: O vzniku Země (vesmír, planeta, sluneční soustava, fyzikální zákonitosti), O vzniku života na Zemi (vývoj života na Zemi, časová osa), O příchodu lidí (vývoj lidského druhu), O vzniku písma, O vzniku čísel**
- **domov** – prostředí domova, orientace v místě bydliště
- **škola** – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečný pohyb u školy; riziková místa a situace
- **obec (město), místní krajina** – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy
- **Zlínský kraj**
- Praha a vybrané oblasti ČR
- **naše vlast** – státní symboly
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy a plány**
- **rodina** – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, zaměstnání, život rodiny
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům

- **právo a spravedlnost** – práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- **orientace v čase a časový řád** – určování času, kalendáře, letopočet, denní režim, roční období
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
- **regionální památky**
- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi;
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů
- **pokusy** – jednoduché pokusy
- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, vývoj jedince, smysly člověka
- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení; požáry; integrovaný záchranný systém

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT 4. - 5. ročník

MÍSTO, KDE ŽIJEME

- určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky,

Evropy

- vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam
- porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

- vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat
- orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy

LIDÉ A ČAS

- pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy
- využívá knihovny, sbírky muzeí a galerie jako informační zdroje pro pochopení minulosti
- srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik

ROZMANITOST PŘÍRODY

- objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy
- porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

UČIVO – vzdělávací obor ČLOVĚK A JEHO SVĚT 4. - 5. ročník

- **Montessori velké příběhy: O vzniku Země (vesmír, planeta, sluneční soustava, fyzikální zákonitosti), O vzniku života na Zemi (vývoj života na Zemi, časová osa), O příchodu lidí (vývoj lidského druhu), O vzniku písma, O vzniku čísel**

- **okolní krajina (místní oblast, region)** – zemský povrch, vodstvo, působení lidí na krajinu a životní prostředí, světové strany, fauna a flóra okolí školy
- **obec (město), místní krajina – poloha bydliště**
- **kraje ČR**
- **naše vlast** – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly
- **Evropa a svět** – kontinenty, evropské státy, EU, cestování
- **mapy obecně zeměpisné a tematické, plány** – obsah, grafika, vysvětlivky, navigační systémy, orientace, digitální mapy
- **rodina** – soužití v rodině
- **soužití lidí** – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie
- **chování lidí** – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům
- **právo a spravedlnost** – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy
- **vlastnictví** – soukromé, veřejné, osobní, společné; autorství; rozpočet, příjmy a výdaje; nakupování; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky
- **orientace v čase a časový řád** – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet
- **současnost a minulost v našem životě** – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny
- **památky** – památky regionální a světové, návštěvy institucí
- **báje, mýty, pověsti** – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj
- **látky a jejich vlastnosti** – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek
- **voda a vzduch** – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život
- **nerosty a horniny, půda** – významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam
- **vesmír a Země** – sluneční soustava, den a noc, roční období
- **rostliny, houby, živočichové** – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka; třídění organismů do známých skupin
- **životní podmínky** – rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí, podnebné pásy
- **rovnováha v přírodě** – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva
- **ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody** – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy
- **pokusy** – jednoduché pokusy
- **lidské tělo** – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince, soustavy lidského těla, biologické a psychické změny v dospívání

- **péče o zdraví** – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena, plánování času
- **návykové látky a závislosti** – odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií
- **osobní bezpečí, krizové situace** – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky)
- **přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví** – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku
- **mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená** – postup v případě ohrožení požáry; integrovaný záchranný systém

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 1.- 3.ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

UČIVO – vzdělávací obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 1. – 3. ročník

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla
- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů
- práce s jednoduchou předlohou

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- pěstování rostlin ze semen v místnosti
- pěstování pokojových rostlin
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 4. – 5. ročník

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování
- pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

- připraví tabuli pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

UČIVO – vzdělávací obor ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE 1. – 3. ročník

- vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)
- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití
- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce
- lidové zvyky, tradice, řemesla
- první pomoc při úrazu
- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční)
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin
- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky koření, zelenina aj.)
- pěstování pokojových rostlin
- základní vybavení kuchyně
- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování
- příprava jednoduchého pokrmu

HUDEBNÍ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA 1.- 3. ročník

- zpívá v jednohlase
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje,
- odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

UČIVO – vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena
- hudební rytmus a rytmická cvičení
- melodie, základní vlastnosti tónů (délka, síla, barva, výška)
- jednoduché grafické vyjádření melodie

instrumentální činnosti

- hudební doprovod, pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře a zvonků
- hra „na tělo“, hudební improvizace

hudebně pohybové činnosti

- hudebně pohybové činnosti, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance

poslechové činnosti

- kvality tónů – délka, síla, barva, výška
- hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie, barva, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná)
- hudební nástroje
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy - malá písňová forma
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY - vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. - 5. ročník

- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků
- ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

UČIVO – vzdělávací obor HUDEBNÍ VÝCHOVA 4. - 5. ročník

vokální činnosti

- pěvecký a mluvní projev, pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv)
- dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon
- hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu, rytmická cvičení
- záznam vokální hudby – zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně

instrumentální činnosti

- hudební doprovod, pomocí jednoduchých nástrojů z Orffova instrumentáře a hudebních kamenů
- hra „na tělo“, hudební improvizace
- záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby

hudebně pohybové činnosti

- hudebně pohybové činnosti, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance
- pohybové vyjádření hudby, reakce na změny v proudu hudby, pohybová improvizace, využití tanečních kroků – polka, valčík, mazurka

poslechové činnosti

- vztahy mezi tóny – souzvuk, akord
- hudební výrazové prostředky- rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná), zvukomalba, metrické, rytmické, dynamické
- hudební nástroje
- hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální
- hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.
- hudební formy - rondo, variace
- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)

VÝTVARNÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1.- 3.ročník

- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

UČIVO – vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 1. – 3. ročník

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI POMOCÍ VÝTVARNÝCH PROSTŘEDKŮ

prvky vizuálně obrazného vyjádření

- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (základní a doplňkové barvy, míchání barev, teplé a studené barvy), objekty a textury a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

výtvarné techniky a postupy vizuálně obrazného vyjádření

- kresba
- malba
- grafické techniky (otisky, rytí, vyškrabávání, rezerva)
- modelování a prostorová tvorba (objekty, dioráma)
- netradiční prostředky a postupy současného umění (land art, body art, koláž, frotáž, fotografie, mobily)

výtvarné nástroje a materiály pro vizuálně obrazné vyjádření

- kresba - dřívko, pero, tužka, fixa, pastelka, pastel, uhel, rudka, štětec
- malba - vodové, anilinové, temperové barvy, pastel suchý, voskový, ploché a kulaté štětce
- grafické techniky – razítka, přírodniny, barvy
- modelování - modelovací hmota, papír, textil, přírodní materiály

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY VE VIZUÁLNĚ OBRAZNÉM VYJÁDŘENÍ

posouzení vztahů zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly

- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a využití prostředků vnímatelných ostatními smysly

interpretace vlastních emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

- výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, jejich kombinace a experimenty
- uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické)
- hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)
- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech na základě dosavadní zkušenosti

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

osobní postoj v komunikaci

- jeho utváření a zdůvodňování
- důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejetých)
- kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

- utváření a uplatnění komunikačního obsahu
- vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora
- prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. - 5. ročník

- **při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů**
- **při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností**
- **nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě**
- **osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky**
- **porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace**
- **nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil**

UČIVO – vzdělávací obor VÝTVARNÁ VÝCHOVA 4. - 5. ročník

ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI POMOCÍ VÝTVARNÝCH PROSTŘEDKŮ

prvky vizuálně obrazného vyjádření

- linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality (základní a doplňkové barvy, míchání barev, teplé a studené barvy), objekty a textury a jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus)

výtvarné techniky a postupy vizuálně obrazného vyjádření

- kresba
- malba
- grafické techniky (otisky, rytí, vyškrabávání, rezerva)
- modelování a prostorová tvorba (objekty, dioráma)
- netradiční prostředky a postupy současného umění (land art, body art, koláž, frotáž, fotografie, mobily, komiks, elektronická média)

výtvarné nástroje a materiály pro vizuálně obrazné vyjádření

- kresba - dřívko, pero, tužka, fixa, pastelka, pastel, uhel, rudka, štětec
- malba - vodové, anilinové, temperové barvy, pastel suchý, voskový, ploché a kulaté štětce
- grafické techniky – razítka, přírodniny, barvy
- modelování - modelovací hmota, papír, textil, přírodní materiály

UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY VE VIZUÁLNĚ OBRAZNÉM VYJÁDŘENÍ

posouzení vztahů zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly

- vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a využití prostředků vnímatelných ostatními smysly

interpretace vlastních emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností

- výtvarné prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností, jejich kombinace a experimenty
- uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn

přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením

- hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické)
- hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založené na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní)
- reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech na základě dosavadní zkušenosti

OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ

osobní postoj v komunikaci

- jeho utváření a zdůvodňování
- důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých)
- kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování

komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření

- utváření a uplatnění komunikačního obsahu
- vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora
- prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace

TĚLESNÁ VÝCHOVA

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA, 1. – 3. ročník

- spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY – vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA, 4. – 5. ročník

- podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením
- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her
- uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka
- jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví ---užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

- **zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy**
- **změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky**
- **orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace**

UČIVO – vzdělávací obor TĚLESNÁ VÝCHOVA, 1. – 5. ročník

- význam pohybu pro zdraví – pohybový režim
- příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení,
- zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla,
- rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu,
- hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity,
- bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umyvárnách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek,
- komunikace v TV – smluvené povely, signály,
- zásady jednání a chování – fair play, pravidla pohybových činností – her, závodů, soutěží,
- měření pohybových dovedností – měření výkonů, zdroje informací o pohybových činnostech
- základy sportovních her – manipulace s míčem, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, utkání podle pravidel
- základy atletiky – rychlý běh, vytrvalý běh, skok do dálky, hod míčkem
- plavání – plavecký výcvik zpravidla ve dvou po sobě jdoucích ročních organizuje škola podle finančních a organizačních podmínek
- průpravné úpoly – přetahy a přetlaky
- pohybové hry s různým zaměřením
- základy gymnastiky
- rytmické a kondiční formy cvičení pro děti
- turistika a pobyt v přírodě

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1. Způsob hodnocení v Montessori třídách

- **Ve třídách Montessori jsou žáci hodnoceni slovně.** V pololetí a na závěr školního roku žáci dostávají vysvědčení ve formě písemného slovního hodnocení. Během školního roku učitel žákům poskytuje zpětnou vazbu a hodnocení jejich postupu vzhledem ke stanovenému cíli.
- **Práce a činnost žáka není hodnocena ve smyslu porovnávání s ostatními žáky, sestavování žebříčku výkonů nebo využití jakéhokoliv typu hodnotící škály.** Způsob hodnocení vychází z principů pedagogického systému Montessori, navazuje na práci dítěte z vnitřní motivace, pomáhá k dovednosti vlastního sebehodnocení, umožňuje dítěti být úspěšné a zapojit se do každé práce. Jedním ze základních principů je práce s chybou a oceněním. Hodnocení vychází už ze samotného přístupu dospělého k dítěti, který je laskavý a partnerský.
- **Hodnocení má žáky motivovat k tomu, aby poznávali své přednosti a nedostatky, možnosti a hranice, aby dokázali odhadnout své síly a schopnosti, učili se plánovat další cesty k sebezdokonalování.** Žáci si mohou volit takové způsoby učení, které jsou pro ně účinné a spolehlivé, jsou vedeni k hodnocení své práce. Místo nabídky odměny a pochvaly jsou vedeni k porovnání své práce s danými kritérii, učí se hledat svou chybu a cestu k její nápravě. S oceněním učitel zachází přiměřeně tak, aby se žák nestal závislý na pochvale, slouží k navození pocitu jistoty a bezpečí.
- **Hodnocení dílčích prací a úkolů je porovnáním hotové práce žáka se stanovenými kritérii.** Pomáhá žákům naučit se vyhodnocovat svou vlastní činnost. Je důležité vést žáka k uvědomění, zda dělá práci tak, jak opravdu nejlépe dovede. Učitel je koordinátorem a průvodcem žáka na jeho cestě vzděláváním.
- **Sebehodnocení je součástí výukového procesu.** Se sebehodnocením se žáci ve třídách Montessori setkávají každodenně při činnosti se stanovenými kritérii, kdy mají za úkol porovnávat svou vlastní práci s kontrolou, vzorem nebo správným řešením a sami si opravit chyby a nedostatky. Zpětnou vazbu mohou získat také při spolupráci se spolužáky na stejném úkolu, kdy mohou sledovat své pracovní tempo, způsob práce a správnost řešení. Při práci ve skupině mají příležitost si vzájemně rozdělovat úkoly a zodpovědnost za jejich společné dokončení. Žákům umožňujeme jejich práci často prezentovat.

- **Žáci se učí prostřednictvím popisné zpětné vazby ohodnotit svoji práci i práci ostatních.** Věnujeme se dovednosti slovně ocenit, kriticky si uvědomit nedostatky, chyby a možnosti zlepšení hodnocených výstupů. Nejmenší žáci začínají pocitovým uvědoměním a pojmenováním toho, co se dařilo, z čeho mají největší radost, s čím nejsou spokojeni. Postupně se žáci učí ocenit konkrétní úkoly, práci druhých a dále přechází k porovnání práce se zadáním a předem danými kritérii, k písemnému hodnocení konkrétních úkolů a skupinové práce.

6.1.1. Záznamy o školní práci a postupu žáků

K průběžnému ústnímu hodnocení školní práce žáka slouží systematický sběr informací. Žáci si zakládají portfolia s výsledky své školní práce v jednotlivých oblastech.

Žáci si samostatně zaznamenávají svůj postup podle ročních přehledů učiva. Přehledy tak nejen pro žáky, ale i učitele a rodiče, plní funkci ukazatele aktuálního stavu i možného dalšího vývoje.

Dalšími možnostmi sbírání a ukládání informací o postupu žáků, jsou například:

- písemné výstupy (testy, písemné práce, diktáty, doplňovací cvičení, sady příkladů, pracovní listy, vlastní texty, sešity, pracovní sešity...),
- vlastní sebehodnocení žáků,
- záznamy rukodělných prací,
- pozorování a záznamy učitele,
- konzultace s dalšími pedagogy a asistenty,
- konzultace s rodiči.

6.1.2. Vysvědčení

Vysvědčení je zpracováno formou slovního písemného hodnocení. Žáci dostávají popisným jazykem záznam o dosažených výstupech, zvládnutí učiva a informace o osobnostním vývoji žáka. Slovní hodnocení oceňuje porozumění učivu, praktické použití znalostí a dovedností, originální zpracování nebo vynaložení velkého úsilí při plnění zadaného úkolu. Popisuje obtíže a snahu, kterou musel každý jednotlivý žák vynaložit na zvládnutí určité oblasti či problému. Dále naznačuje návrhy na další postup při zvládnutí učiva. Na tvorbě slovního hodnocení se podílí kolektiv učitelů.

6.2. Kritéria hodnocení

Kritéria a specifika hodnocení jsou popsána ve školním řádu.